

ספר חדש

מאת פרופ' נחום רקובר

המותרות בתקנות קהילות הדאגה לחלש והמאבק בראוותנות

קהילות ישראל הסדירו נושאים חשובים בחייהן בתקנות, שהן מעשי חקיקה, וכך נהגו אף בתחום חיי המותרות: מלבושי פאר, תכשיטים, וסעודות שמחה הכרוכות בהוצאות מרובות.

כללים המגבילים את הפרט נעשו בין היתר במטרה להקל על רבים שאין ידם משגת אבל מבקשים להתחרות עם אחרים, ומשעבדים עצמם לחובות מרובים; וכבר תיקנו חז"ל בזה תקנות, 'כדי שלא לבייש את מי שאין לו'.

בספר מובאות התקנות שניתקנו בכל קהילות ישראל, ממזרח וממערב, מאז ועד היום. התקנות נלקטו מפנקסי קהילות שבדפוס ושכתבי יד המצויים בספריות ובארכיונים בארץ ובחו"ל. התקנות הובאו בסדר א"ב של הארצות, ובכל ארץ לפי הערים שבהן הותקנו.

לקובץ התקנות הוקדם מבוא מקיף ובו פרקים על המגמות שבתקנות, מיהו הגוף המתקין, על מי חלות התקנות, באלו תחומים נתקנו ההגבלות ומהן הסנקציות שהוטלו על מי שלא ציית להן. פרק מיוחד הוקדש להשקפתם של חכמי ישראל בדבר ההיבט השלילי שבחיי המותרות, מבחינה חינוכית ומוסרית.

הרבה אפשר ללמוד מתקנות אלה על אורחות החיים, על סוגי השמחות, על סוגי מאכלים, בגדים ומשחקים, ועל סממנים לציון מעמד נכבד בקהילה. כן עשויות התקנות להפיץ אור על סדרי השלטון העצמי של קהילות ישראל בגולה בתקופה הטרומ-מדינתית, על מערכת היחסים עם הסביבה הנוכרית, ועל דרכי אכיפה לציות לתקנות.

התקנות הללו הן אוצר בלום להיסטוריונים, סוציולוגים ופולקלוריסטים, למשפטנים ולאלה המבקשים לשפר את אורחות חיינו בהווה לאור הניסיון העשיר של עמנו בעבר, במגמה לחיי צניעות, דאגה לחלש ובהתחשבות בעקרונות הצדק החברתי ובכבוד האדם.

תוכן העניינים :

601 ארצות חברית	כרך ראשון
627 ברזיל	התוכן לפרטיו 9
	פתח דבר 19
	הקדמה 21
	חלק ראשון: מבוא
	פרק ראשון: החיבורות מן המותרות 27
	פרק שני: מבנה התקנות 44
	פרק שלישי: הנימוקים להתקנת התקנות 45
	פרק רביעי: נושאי התקנות 60
	פרק חמישי: המוסד המתקן 92
	פרק שישי: תחילת תוקף התקנה ומועד סיומה 96
	פרק שביעי: פרסום התקנות ואכיפתן 99
	פרק שמיני: החייבים והפטורים 115
	פרק תשיעי: תקנות נגד מותרות בדורנו 123
	חלק שני: קובץ התקנות
	אוסטריה 131
	איטליה 137
	ארץ ישראל 517
	7
601 ארצות חברית	
627 ברזיל	
כרך שני	
633 גרמניה	
821 הולנד	
843 טורקיה	
847 יוגוסלביה	
851 יוון	
863 מרוקו	
921 ספרד	
933 פולין-ליטא	
1027 צ'כוסלובקיה	
1077 צרפת	
1137 תוניסיה	
1161 תימן	
נספח ראשון: גזירות השלטונות בדבר מותרות של היהודים 1175	
נספח שני: תקנות נוספות 1209	
מפתחות 1221	
מפתח עניינים עברי 1223	
מפתח עניינים לועזי 1227	
מפתח מקורות 1293	
רשימה ביבליוגרפית 1299	
תקציר באנגלית vii	

פרופ' נחום רקובר

חתן פרס ישראל ופרס אמת,

ולשעבר משנה ליועץ המשפטי לממשלה

מן החוקרים המובהקים במשפט העברי, פרסם עשרות ספרים ומחקרים רבים בתחום זה

1340 עמ' - 2 כרכים

הוצאת ספרית המשפט העברי

לפרטים ורכישה jlhs81@gmail.com